

Til Landbruks- og matdepartementet
PB 8007 dep
0030 Oslo

18.08. 2009

Høringsuttalelse om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer

Det vises til høringsbrev datert 30.06.09.

KLF vil innledningsvis kommentere at det er prisverdig av LMD å justere regelverket når klare svakheter er påvist. Med dagens regelverksutforming fikk vi i fjor høst dokumentert en måte som manipulering av auksjonen kan foregå på.

Det er imidlertid en kjent sak at alle auksjonsformer kan utsettes for manipulering. En etappevis oppretting av feil etter hvert som de synliggjøres er ikke en tilfredsstillende metode. Tiden er nå inne for en fullstendig gjennomgang av auksjonsformen med valg av metoder for å omsette de 50-60 talls ulike kvotene SLF håndterer. Det er ulike forutsetninger for en rekke av kvotene og ulike løsninger kan derfor være påkrevet.

KLF ber om en total gjennomgang av dagens auksjonsmodell og at arbeidet igangsettes så snart som mulig. KLF stiller seg positive til å delta i dette arbeidet.

I forbindelse med en slik prosess, mener KLF det må vektlegges å sikre lik og rettferdig konkurranse mellom aktørene i markedet. KLF forutsetter derfor at det legges sterkt trykk på arbeidet for å optimere en ny auksjonsløsning. Det å redusere risiko for manipulering og ha gode rutiner for hvordan begrense skadene dersom manipulering likevel skjer, må tillegges vesentlig vekt. For øvrig er designet av auksjonen helt avgjørende for hvorvidt en vil oppnå et vellykket resultat med hensyn til at ønsket kvoterente blir inndratt og at hele kvoten blir fordelt.

De kvotene som i dag fordeles over Statens landbruksforvaltnings auksjon er svært ulike med hensyn til attraktivitet. Det har konsekvenser både i forhold til antall interesserte budgivere, oppnådde priser og kvotesalg (og kvoteutnyttelsen).

Det er også slik at dagens auksjonsform med årlige salg av kvoter ikke åpner for at tilbydere kan planlegge aktiviteter over flere år med produkter som forutsetter kjøp av kvoterettighet. For enkelte produkter ville muligheten for flereårige kvoter – lik det som er etablert for utenlandsk bearbeiding – sannsynligvis medført høyere priser og import av produkter som i mindre grad presser norsk prisnivå nedover.

Selv om foreslått endring i § 18 og 19 muligens vil forhindre tilsvarende problem som auksjonen opplevde høsten 2008, vil vi anta at auksjonen i løpet av kort tid vil oppleve nye problem av samme alvorlighetsgrad. Foreliggende endringsforslag kan for eksempel, så vidt vi kan se, ikke hindre samme effekt dersom budgiver benytter to selskaper på auksjonen. Denne utviklingen er naturlig

konsekvens av at tilbyderne i løpet av 10 år med kvoteauksjoner har økt sin kunnskap og kompetanse om auksjoner og strategisk budgivning vesentlig, mens endringene i auksjonssystemet har vært små.

Det som kommer til uttrykk i brevets avsnitt "2.1 § 19. Videre budgivning" gjør at det kan herske noe større tvil om kompetansen har hatt samme utvikling i LMD.

"Bud skal være uttrykk for faktisk betalingsvilje for et gitt kvantum. Det er vanskelig å anse importkvoter som en type gode som får økt attraktivitet jo dyrere den blir. Derfor er det ulogisk at mengden det bys på skal kunne økes når prisene stiger."

At det motsatte av denne påstanden faktisk kan være tilfelle er en logisk konsekvens av en åpen auksjonsform og en av "fordelene" den modellen har. Alle budgivere får for hvert nytt bud ny informasjon om markedet og markedsvurderingene konkurrentene foretar. Det igjen gir grunnlag for nye, egne vurderinger også når det gjelder ønsket volum.

Dersom avsnittets første setning er uttrykk er et viktig mål for LMD burde sannsynligvis "Annenpris hemmelig auksjon" benyttes.

Konkret til forskriftsforslaget

2 § definisjoner

Begrepet "restkvote" foreslås fjernet fordi det ikke benyttes i forskriften.

KLF mener det i stedet bør etableres en **ny § 11 som lyder:**

"Eventuell restkvote etter ordinær fordeling kan legges ut på ny auksjon på et seinere tidspunkt dersom markedsmessige hensyn tilsier det.

Bjørn-Ole Juul-Hansen
Assisterende direktør
Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund (KLF)